

Priekšvārds grāmatas izdevumam latviešu valodā

Jūsu rokās tiek nodota neparasta un šķietami intriģējoša grāmata. Grāmatas nosaukumā minētais vārds *sekss* laikam izraisa neveselīgu interesi. Iespējams, ka daži, uzzinot, ka grāmatā aplūkots “katoļu sekss”, ziņkārīgi atvērs grāmatu, vēloties uzzināt, ko tie katoļi tādu interesantu stāsta. Tik tiešām šajā grāmatā daudzi noteikti atradīs līdz šim nedzirdētas, varbūt pat šokējošas lietas, bet jau sākumā drusciņ atvēsināšu jūsu prātus – tā nav ne “katoļu kāmasūtra,” kā jau dažos plašsaziņas līdzekļos tā tikusi nosaukta, – ne arī “katoļu enciklopēdija par seksu”.

Grāmatas autoram, tēvam Knocam ir jau bijusi diezgan negatīva pieredze ar viņa iepriekšējo grāmatu, kuras nosaukums ir “Laulāto dzimumakts”. Kaut gan tajā grāmatā viņš skaidrojis daudzas interesantas lietas, kas attiecas uz katoļu laulību, tomēr tā sabiedrībā nav guvusi plašu rezonansi. Toties šīs grāmatas nosaukumā izmantotais vārds *sekss* ir piesaistījis uzmanību, un varētu domāt, ka tas ir vienkārši laba mārketinga paņēmieni – tiešām, grāmata ļoti ātri tika izpirkta, kā arī pārtulkota vairākās valodās un iespējams, ka grāmatas popularitāti nedaudz sekmēja arī veiksmīgs mārketingš. Tomēr patiesībā ar vārdu *sekss* ir saistīta viena no svarīgākajām katoļu Baznīcas normām, kas attiecas uz cilvēku seksuālajām attiecībām.

Vienam vārdam var būt dažādas nozīmes vai tas var radīt atšķirīgas asociācijas, arī vārds *sekss*. Dažreiz tas var būt saistīts ar vienkāršu un uzskatāmi nevainīgu atziņu, ka kāds ir seksīgs vai seksīgi izskatās,

tas nozīmē – ir pievilcīgs. Uzskatīt kādu par seksīgu it kā nav nekas slihts, bet, ja aizvietosim to ar latvisku – *apetītīlīgs*, tad uzreiz sapratīsim, ka mūsu domāšana ir vismaz drusku samaitāta. Citreiz tomēr šo samaitātību var saskatīt pilnā mērā. Zinām taču, ka seksuālā uzmācība ir nosodāma. Tomēr vai tas nozīmē, ka ārpuslaulības seksuālas attiecības būtu labas, ja nebūtu uzmācības (diemžēl arī laulībā var sastapties ar uzmācību)? Gadās arī tā, ka cilvēki dažādu iemeslu dēļ seksu vienkārši uzskata par kaut ko nešķīstu, par ko nedrīkst pat padomāt.

Visi zina, ka kristiešiem, arī katoļiem, jāievēro desmit baušļi, bet varbūt ne visi zina, ka viens no šiem baušļiem skan šādi: “Tev nebūs maukoties.” Uz iespējamām iebildumiem atbildēšu, ka tas ir visiem ļoti zināmais bauslis: “Tev nebūs laulību pārkāpt.” “Tev nebūs maukoties” vienkārši ir vecs un būtībā ļoti labs šī baušļa tulkojums. Lūdzu, neraizējieties un neapsūdziet mani par to, ka visus, kam ir ārpuslaulības seksuālās attiecības, saucu par maukām. Vārds *maukoties* ir ļoti spēcīgs un uzrunājošs. Toties izteikums *laulības pārkāpšana* ir vai nu neizprotams, vai arī attaisnojams ar ļoti nevainīgi skanošu vārdu – *sānsoļi*. Ne man spriest, vai kristiešiem Latvijā vajadzētu atgriezties pie šī baušļa vecā tulkojuma, zinot, kādas neparastas apsūdzības par goda aizskaršanu nonāk uz tiesu galdiem, bet kristiešiem vajadzētu apzināties, ka dzimumakti un ar to saistītās attiecības ir atļautas tikai laulībā.

Tieši tāda ir šī viena no svarīgākajām katoļu Baznīcas normām, kas attiecas uz cilvēku seksuālajām attiecībām. Lasot šo grāmatu un veidojot pareizu izpratni par seksuālo sfēru, jāatceras, ka vārds *sekss*

nozīmē – “laulāto seksuālas attiecības” un tā nozīme balstās uz pārliecību, ka sekss ir dāvana tikai laulātajiem.

Tātad, lai pareizi saprastu grāmatā rakstīto, būtu jāņem vērā, ka oriģinālā tā ir rakstīta poļu valodā un galvenokārt paredzēta tiem poļiem, kuri ir Romas Katoļu baznīcas locekļi un kuri dzīvo Baznīcā noslēgtā laulībā. Grāmatas adresātiem lielā mērā ir zināma Baznīcas vispārējā mācība par laulības būtību, viņi arī pieņem tās mācību par pretapaugļošanās vai abortīvajiem līdzekļiem, bet viņiem rodas daži konkrēti jautājumi par morāli vai vienkārši kopdzīvi. Tomēr, neapšaubāmi, iepazīšanās ar šo grāmatu stiprinās un atbalstīs ticīgos arī Latvijā.

Šī grāmata tapusi kā atbilde uz ticīgo jautājumiem, kuri daudzus gadus vērsās pie autora ar savām šaubām. Tā izvērtē problēmas, kas radušās tāpēc, ka dažas tēmas katoļu konfesijā netiek izskaidrotas plašāk, sīkāk un laulātajiem saprotamā veidā, – laulāto seksuālā dzīve, seksuālās attiecības, sekss, kas ir ne tikai maiguma izrādīšana, bet arī savstarpējo saišu pilnveidošanas veids.

Grāmatas apakšvirsraksts rāda, ka tā ir rakstīta “laulātajiem, kuri mīl Dievu”. Mīlēt Dievu var dažādi: sākot ar daudz maz paklausīga verga mīlestību līdz pašlāvības pilnai bērna uzticībai. Grāmatas mērķis ir palīdzēt laulātajiem arvien brīvāk mīlēt Dievu un savu laulāto draugu un ļaut Dievam ienākt katrā laulāto dzīves jomā, arī “zem segas”.

Šajos grūtajos laikos laikam visi apzināmies, cik svarīgas ir svešvalodas zināšanas. Lai varētu apgādāt savu ģimeni ar iztikas līdzekļiem vai arī nodrošināt sev līdzekļus nākotnei, diezgan daudzi latvieši dodas

uz ārzemēm meklēt darbu. Skaidrs ir, ka lielāki panākumi darba atrašanās ārzemēs ir tiem, kas vismaz pamatlīmenī zina svešvalodu. Tomēr reizēm šķiet, ka daži nav apguvuši arī savu dzimto valodu, jo ne visiem ir pareiza izpratne par tādiem jēdzieniem kā patika, kaisle vai orgasms. Seksuālajā dzīvē ir līdzīgi – vajag zināt pamatus, tas nozīmē iemācīties garīgās dzīves attīstības balstus un pakāpeniski apgūt visu pilnībā, lai rezultāti būtu pozitīvi, iedvesmojoši un lietderīgi.

Sabiedrībā pastāv vispārēja atziņa, ka cilvēka seksualitātes jomā Baznīca ir tāda kā “vakarējā” un aizspriedumu pilna, īsi sakot – laulāto seksuālās attiecības ir atļautas tikai misionāru pozā, zem segas un ar izslēgtām gaismām. Tiešām reizēm gadās, ka Baznīcā par seksu tiek runāts negatīvās kategorijās: ka kaut kas ir grēks, kaut kas ir ļauns. Manāma mentalitāte, kas atgādina krimināllikuma pantus. Cilvēki jautā, kas laulāto seksuālās attiecībās ir atļauts, bet kas ne. Šīs grāmatas autors cenšas norobežoties no negatīviem izteikumiem par seksu un vairāk saskatīt brīnišķīgās iespējas, kuras dod pats Dievs.

Laulāto seksuālās attiecības var būt dažādas. Tās var pielīdzināt, kā tekstā minēts, dažāda stila dejām. Vienam patīk ugunīga samba, bet citam – angļu valsis. Tomēr gadās, ka dejojāji īsti nezina, kā dejojot. Autors cenšas palīdzēt laulātajiem atrast šo īsto, viņiem piemēroto deju un tajā justies patiesi brīviem, kļūstot par meistariem. Jāatceras, ka šī meistarība var attīstīties, tikai balstoties uz savstarpēju dialogu.

Uz jautājumu par to, vai pastāv kāda robeža attiecībā uz to, ko laulātie drīkst bez grēka darīt savā guļamistabā vai citā vietā, tiek sniegta vienkārša atbilde, ka vajag apzināties un respektēt savstarpējās

vajadzības un vēlmes, lai dzimumaktā fiziski varētu satikties vīrietis un sieviete.

Lai ikdienā arvien vairāk tuvotos Dievam, laulātiem nav obligāti visu laiku jāskaita lūgšanas vai jāsež baznīcā (kaut gan palūgties vienmēr ir labi), bet laulātie savu tuvošanos Dievam var izpaust ar maiguma un mīlestības apliecinājumiem vienam pret otru.

Protams, nevajag pārspīlēt un meklēt nezin ko, lai nejauši nepārvērstu Baznīcu par *sexshopu*. Taču pati kultūra mums pačukst priekšā, ka pietiek kaut vai ar attiecīgām smaržām vai apakšveļu, lai dažādotu seksuālo dzīvi. Seksuālajā dzīvē ir vajadzīgas nevis dažādas patoloģijas vai izvirtības, bet vienkārša romantika.

Grāmatā plaša vieta ierādīta skaidrojumiem par to, kā savā seksuālajā dzīvē laulātie var integrēt Dieva dotu dāvanu, saistītu ar sievietes auglības ciklu, kā arī pārvarēt neauglības perioda problēmas. Polijā pēc grāmatas prezentācijas viens no pazīstamākajiem seksologiem izteicies, ka tas ir pārpratums, ja garīdznieks izsakās par cilvēku fiziskās tuvības tēmām, jo kā gan viņš to zina? Varbūt arī kādam no jums, dārgie lasītāji, rodas šāds jautājums?

Protams, ļoti vienkārši būtu teikt, ka saskaņā ar šādu nostāju vīrietis ginekologs arī nespētu izprast dzemdības, jo viņš taču pats nevar dzemdēt bērnus, bet taču tieši vīrietis daudzkārt ir ļoti “ieciēnīts” un atzīts ginekologs. Tomēr uzdošu jautājumu – ko jūs zināt par seksuālajām attiecībām? Vai jums ir tikai sava pieredze vai arī zināt to, ko citi par “šīm lietām” stāstījuši? Varbūt tomēr jūs balstāties uz kaut kādiem vispārīgiem sabiedrībā pieņemtiem stereotīpiem?

Lūdzu, ņemt vērā, ka grāmatas autors nav izklāstījis tikai savas personīgās pārdomas par kaut kādu

interesantu tēmu. Viņš savā darbā balstās uz Bībeli, pāvestu, citu garīdznieku, seksologu vai arī laicīgu cilvēku teikto. K. Knocam ir arī diezgan lielas zināšanas un pieredze, kas saistīta ar laulāto pāru garīgo aprūpi. Tāpēc šī grāmata ietver ļoti daudz cilvēku pieredzi. Lasot šo grāmату, aicinu atcerēties, ka tā tapusi, balstoties uz daudzu cilvēku dzīves atziņām.

Runāt vai rakstīt var par daudzām lietām, bet tas, vai izklāsts būs saprotams, lielā mērā ir atkarīgs no valodas stila. Viens no šīs grāmatas galvenajiem bonusiem ir tas, ka autoram ir izdevies pastāstīt par sarežģītām lietām ļoti vienkāršā un pieņemamā valodā.

Lasiet šo grāmату un baudiet, cik skaists un garīgi pilnveidojošs var būt sekss!

Priesteris **Oskars Jablonskis**, *dominikānis*